

Ортопедиялық стоматология кафедрасы

**Тақырыбы: Медициналық қызметті тұтынушы –
пациентпен дәрігер арасындағы құқық пен міндетін
анықтайтын күшіне енген заңдылықтың негізгі ережелері
мен нормативті актілер**

Орындаған: Зейілбек М.Қ.

Тексерген: Есіркепов А.А.

Курс: 5

Факультет: Стоматология

АЛМАТЫ 2016

Жоспары

- Этика ілімінің негізгі түсініктері
- Ар-намыс кодексінің қағидалары
- Стоматолог дәрігердің басты міндеті
- Дәрігер стоматологқа тыйым салынады
- Дәрігер мен пациенттің құқықтары мен міндеттері

- Мораль - жеке адам және қоғамның ішкі жандүниесінің ережесі.
- Дәрігер этикасы және медицина деонтологиясы - дәрігерлер үшін кәсіби жоғарғы міндеттерді жүктейтін этикатық нормалардың жиынтығы болып саналады. Басқа мамандықтарға қарағанда дәрігер мамандығының ерекшелігі науқастың ауруын дәл тауып, емдеп денсаулығын жақсарту болып табылады.

- **Биотика**- қоғамның пікірі мен санаса білу. Бұның мақсаты діни көзқарастары әр түрлі және әр түрлі көзқарастағы адамдарды емдеу ісінде ортақ пікірге жақындастыра білу. Биоэтиканың мақсаттары 1966 жылдың қараша айында Страсбургте медицинадағы адам құқықтары конвенциясында белгіленген:
 - - Медицина саласында болып жатқан өзгерістерге әр түрлі адамдардың құқықтарын тепе – тең ұстау.
 - - Дәрілік заттарды мақсатсыз пайдалануды болдырмау.
 - - Медицина жетістіктерін әділ пайдалану

Ар-намыс кодексінің қағидалары

- **Кодекс** - қоғам пікірімен санасып, науқастармен мамандар арасында сыйластықты барынша сақтау негізінде жасалған.
- **Кодекстік мақсаты** өздерінің кәсіби міндеттерін тиісінше орындауға. пациенттерге құрметпен әрі ізгілікпен қарауға, медициналық этика және деонтология принциптерін басшылыққа алуға, арудың алдын - алу және азаматтардың денсаулығын нығайтуға жәрдемдес болып табылады.

- Дәрігердің өз мамандығына сай келуі оның білім біліктілігі жоғары болуы, әрдайым біліктілігін жетілдіріп отыруы, көпшілікпен жеке тұлғамен сыпайы қарым - қатынаста болуы және Қазақстан Республикасы заңнамаларына сәйкес елімізде пайдалануға рұқсат берілген дәрі - дәрмектермен жұмыс істеуге тиісті.

Стоматолог дәрігердің басты міндеті

- Стоматолог дәрігердің басты міндеті - науқасқа жан-жақты, сапалы, жоғарғы
- білім деңгейіндегі заманауи технологияларды пайдалана отырып ем жасау.
- Стоматология саласының басқа мамандары дәрігерге көмектесе отырып, науқасқа өз деңгейінде

- Аса шұғыл жағдайларды халыққа кешеуілдетуге болмайтын көмек көрсетуге.
- Пациенттермен қарым - қатынасы жасына, жынысына, ұлтына, дін ұстанымына, азаматтығына, шығу тегіне және өзгеде жағдайларына қарамай көмек көрсетуге міндетті.

Дәрігер стоматологқа тыйым салынады

- Өзінің білімі және біліктілігі жөнінде жалған мәлімет беруге.
- Өзіне жасалмаған марапаттармен сый құрметтерді пайдаланбауға. Жалған диплом иеленбеуге.
- Медицина мамандығының ерекшеліктерін ескере отырып көпшілік арасында салауатты өмір салтын қалыптастыруға, аурудың алдын алу шаралары жөнінде үгіт насихат жүргізуге ат салысуға тиісті.

Дәрігер және пациент

- Дәрігер стоматологпен пациент арасындағы байланыс заңнамалы құқықтық құжаттармен анықталады.
- Дәрігер пациенттің тегіне, ұлтына, дін ұстанымына және де басқа айырмашылықтарына қарамай қаралуға келген науқасқа қарсылық көрсетуге құқы жоқ.

Дәрігер стоматологтың міндеті.

- Пациент үшін маңызды мәліметтермен дәрігерлік құпияларды сақтауға, сонымен қатар пациентті емдеуге қажетті кез-келген мәліметті басқа дәрігерлерден сұрауға.
- Емдеу кезінде дәрігерлік құпия деп есептелмейтін медициналық мәліметтер:
 - - кәсіптік консультация
 - - ғылыми тәжірибе
 - - медициналық көмектің сапасын бағалағанда

- - емдеу әсерін бағалағанда
- - оқу процестерін жүргізгенде
- - пациентпен қоршаған ортаға зиянын келтіретін жағдайды болдырмағанда
- - соттың шешімі анықталғанда

- Осы жағдайлардың бәрінде дәрігер пациенттерге хабарлама беріп, мүмкіндігінше олардың келісімін алуға тиісті.
- Пациентке қажетті деп тапқан жағдайда өзінен тәжірибелі әріптестерін емдеу және қарау процесіне қатыстыруға.
- Пациенттің өмірін және денсаулығын сақтауға, адам құқықтарын оған деген сыйластықты сақтай отырып, міндеті екенін ұмытпауға.

- Емдеу және қарау кезінде емдеу бағыттарының айығып кету немесе аурудың кайталану мүмкіндіктерін және де науқастың емделуге кететін шығындары жөнінде пікірлісіп, пациенттің өз таңдауын жасауға мүмкіндік беру.
- Емдеу кезеңінде дәрігер өз қателіктерін немесе қателікті басқа әріптесі сезген жағдайда қосымша ақысыз тез арада түзетуге.

- Пациенттің жан-жақты ем алуына және еімнің қауіпсіздігіне қатер тудыратын жұқпалы аурулар, ауыр жарақаттар жәнеде басқа жағдайларды жоғарғы органдары хабарлап отыруға.

Дәрігердің мыналарға құқығы жоқ

- Пациентке ескертпей емдеу процесін тоқтатуға. Егер емді әрі қарай жалғастыруға мүмкіндігі болмаған жағдайда басқаша емдеуді ұйымдастыруға міндетті.
- Пациенттің көзінше басқа әріптестерінің жасаған емдерін сынауға.

- Көпшіліктің сынағынан өтпеген немесе авторлық құқығы жоқ емдеутәсілдерімен технологияны пайдалануға.
- Пациенттің өзінің сенген дәрігеріне қаралуына қарсылық көрсетпеуіне.
- Этикалық нормаға сәйкес келмейтін өзін - өзі дәріптеуге.

Пациент құқылы

- дәрігер таңдауға
- - дәрігерге өзінің стоматологиялық аурулары жөнінде толық әрі нақты мәлімет беруге.
- - егер пациент адамдармен қоршаған ортаға жұқпалы аурулардың көзі немесе психикалық ауытқулары болған жағдайдан басқа кезеңде өзінің рұқсатынсыз әрекет істетпеуге құқылы.

Дәрігер келесі жағдайларды емдеу және диагностикалық шараларды жасамауға мәжбүр

- пациент жедел жәрдем қажет етпегенде және басқа стоматологиялық мекемеге баратын мүмкіндігі болған жағдайда
- - пациент тарапынан болатын ұрыс - керіс жағдайда (қабылдау тәртібін бұзу, наркогикалық жағдайы, мас күйінде болуы т.т.) жұмыс уақытының жетіспеуі

Пайдаланылған әдебиеттер

- http://kzylordatis.kz/index.php?select=data&mtype=data&menu_id=27&lang=kz